

Tweede Advent, 06 december 2015

Dankzegging voor het Avondmaal

Bijbellezing: Psalm 32

Dankbaar vanwege de vergeving van de zonden?

David is intens dankbaar omdat God hem zijn zonden vergaf: *welzalg* (gelukkig) *is degene van wie de overtreding vergeven en van wie de zonde bedekt is. Gelukkig is de mens die de Heer de ongerechtigheid niet toerekent* (32,1).

Wat zegt het u dat God onze zonden wil vergeven? Zijn voor u die woorden over zonden en vergeving, uitgesleten geraakt..., het raakt je niet zo bijzonder..., je bent er voor jezelf ook niet zo heel veel mee bezig... Of is het voor u ook een enorme bron van vreugde, iets wat je dagelijks leven kleur en licht geeft, zoals bij David?

Zonden?

Eerst maar even stilstaan bij die zonden, die David zo hoog zitten... Het is natuurlijk zo: hoe meer last je hebt van je zonden, hoe dankbaarder je bent voor de vergeving van je zonden. David had zo'n last van zijn zonden... hij voelde zich zo klem zitten, hij was er letterlijk ziek van..., nou, logisch dat je dan ontzettend dankbaar bent als je zonden worden vergeven.

Hoeveel last je hebt van je zonden..., dat heeft vaak ook te maken met de opvoeding die je hebt gehad, hoe er in de kerk over zonden werd en wordt gepreekt enz. Maar het heeft ook te maken met wat je van de zonde afweet. En daar wil ik iets over zeggen:

Er bestaat het gevaar dat wij bij zonden vooral denken aan verkeerde daden en verkeerde woorden. Maar zonden, dat is meer dan slechte daden en slechte woorden. Zonde dat is als een virus dat heel je lichaam doortrekt. Een virus komt er op sommige momenten ook uit..., maar het probleem zelf is helemaal niet eens goed zichtbaar omdat het binnenin zit. Het gaat bij zonde niet alleen om je uiterlijke daden en woorden die tot uiting komen. Het gaat om je binnenleven. Want: mijn hele wezen, mijn bestaan, mijn leven is bedoeld om in diepe liefde gericht te zijn op God en mijn naaste... zo ben ik geschapen, dat is het doel van ieder mens op de wereld. Maar wat is die liefde soms problematisch... wat is die verbinding met God en mijn naaste soms zo verworden... zo aangetast..., zo verboden... er zit vaak zoveel tussen...! Het is als door een virus besmet, diep van binnen. ... Mijn diepe existentiële probleem is niet moreel, in de zin van allemaal slechte daden die ik heb gedaan... 'wat ben ik een slechterik!...', nee, mijn diepe levensprobleem is niet moreel, maar relationeel: die pure liefde tot God... en die pure liefde tot de naaste... die relatie met God en met die ander die op zoveel momenten en op zoveel manieren niet is, zoals deze door God is bedoeld.

Herken je daar iets van bij jezelf? Nee, geen concreet voorbeeld van een slechte daad gaan bedenken..., ik bedoel het dieper: dat in je hart die neiging is om God en de naaste niet de waarde toe te kennen die zij zouden moeten hebben... dat die relatie die je met God hebt soms zo kil is, zo oppervlakkig, zo automatisch misschien, zo doodgewoon of zo problematisch... Dat die relatie tot de naaste soms zo plichtmatig is..., zo kunstmatig, zo onecht... met allemaal gevoelens en gedachten naar de ander toe die daar onder schuilgaan... Herken je dat? Herken je dat die onbevangenheid naar de ander toe zo lastig is.... dat er vaak allemaal oordelen, gedachten, redeneringen en gevoelens met elkaar in conflict zijn als het gaat om je naaste... en ook als het gaat om God. Die puurheid, die echtheid van die relatie met God en de relatie met de naaste... waar zijn die gebleven? Als je dat op je in laat werken... dan kom je bij de diepte van de zonde.... die blijkbaar zo diep in je leven, in je bestaan is geworteld.

Zonden ontkennen of belijden

David heeft zichzelf daarin leren kennen. En hij schrok van zichzelf... Een eerste reactie op schrikken is vaak ontkennen. Nou, dat is precies wat David ook deed. Ontkennen. Dat beschrijft hij in vers 3 en 4: 'ik zweeg'. David wilde het niet belijden. Hij wilde het niet weten. Het moest verborgen blijven voor God... en voor de mensen. Maar het ging niet goed met David. Dat geheim dat hij met zich meedroeg legde zo'n beslag op zijn binnenleven... dat heel zijn functioneren erdoor werd aangetast, zie: vers 3.

Dat is psychologisch verklaarbaar: het rondlopen met geheimen en ook het rondlopen met schuldgevoelens kan je van binnen helemaal opvreten. Het moet er daarom uit. Niet verbloemen. Niet ontkennen... of iets anders ervoor in de plaats proberen te zetten. Nee, je moet het kwijt. Het is heilzaam om je zonden, om je pijn, om je worstelingen op te biechten (zie: de biecht!), te vertellen... te delen... met God... en misschien ook wel met een medemens. David werd letterlijk ziek van zijn schuld die in zijn binnenste verborgen zat.

Maar ook geestelijk gezien is het zo heel erg belangrijk om je schuld en je worstelingen uit te spreken, zodat er geen blokkades tussen God en jou instaan. Want verkeerde dingen, verkeerde houdingen of daden kunnen, de weg tot God blokkeren. Als je ergens in volhardt (in een verslaving, in een verkeerde neiging) dan kan dat ervoor zorgen dat de hemel gesloten wordt en dat de verbinding met God langzaam maar zeker dreigt te verdwijnen. Zie: vers 4: 'dag en nacht drukte Uw hand zwaar op mij'. Dus niet meer Gods dragende hand onder zijn leven. Nee, Gods hand die hem juist naar beneden drukt, die hem het leven lastig maakt... Het is daarom heel belangrijk dat u en ik onszelf eerlijk onder ogen zien... en God eerlijk onder ogen zien. Waarom is die relatie met God

soms zo problematisch? Waarom ervaar ik Hem soms niet? Is dat door de druk van de maatschappij? Is dat het werk van de duivel soms? Is dat aan het geloof eigen? Of is er binnen in mijzelf iets, iets wat die relatie met God in de weg staat? (Zie heel mooi: Psalm 139, vers 14 berijmd!)

Uit die lichamelijke en geestelijke nood vanwege het verzwijgen van zijn schuld, zet David toch uiteindelijk de stap. Hij belijdt zijn zonden (vers 5). En dan... dan is David zo gelukkig! Zo blij. Zo dankbaar! Hij zingt het uit (vers 6): *daarom zal iedere heilige tot U bidden!* Iedere gelovige moet zo Gods aangezicht zoeken en zijn of haar schuld belijden! Want wat een opluchting was het voor David!

Ook hier kunnen wij het psychologisch verklaren: die stuwdam van schuldgevoelens die alles tegenhield en waar zo'n geweldige druk op kwam te staan, die wordt door het belijden van de schuld doorbroken. En nu begint het te stromen. Het *kan* weer gaan stromen. En het stroomt letterlijk bij David: de woorden stromen over zijn mond. De druk is weg. De weg is open.

Mooi hè? Dat is de kracht van de vergeving. ... David kwam helemaal vast te zitten in zichzelf... en Gods hand drukte zwaar op zijn leven. David raakte vervreemd van God, God kwam zelfs tegenover hem te staan..., er kwam scheiding tussen hem en God, verwijdering... En nu..., nu zingt David: God is mijn schuilplaats (vers 7). Dus: geen verwijdering meer! Nee, het tegenovergestelde: geborgenheid! Geborgenheid bij God! Zoals een kuikentje schuilt onder de vleugels van zijn moeder. Zo dichtbij. Zo dichtbij dat hij het hart van zijn moeder voelt kloppen, zo dichtbij mag David nu bij God zijn. U bent mijn schuilplaats. U beschermt mij voor benauwdheid. En (vers 7): U omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. David zat klem door zijn zonden. David voelde angst. Pijn. Hij kwam steeds meer in zichzelf vast te zitten..., maar nu: bevrijding! Ruimte! Adem halen!

Waarom is het zo belangrijk om met David die weg naar binnen te gaan en onszelf eerlijk voor de spiegel van God te zien?

Het is niet bedoeld om u klem te zetten, om angst voor God op te wekken, om je somber te maken. Nee, zo'n zelfonderzoek is *heilzame* pijn, want God wil u en jou juist in de ruimte stellen... je van die gevoelens van schuld en schaamte ontdoen... God wil je adem laten halen, je ruimte laten ervaren. God wil zo graag dat je bij Hem geborgen voelt... dat je bij Hem je schuilplaats hebt gevonden voor alles wat je in het leven overkomt. ... Daarom moet je samen met David die weg naar binnen gaan... naar je binnenste... en ontdekken hoeveel er tussen jou en God instaat... Daarom is het goed om het niet te ontkennen of te overschreeuwen, zodat het gewoon door zou kunnen sudderen... - hoe gevaarlijk is het om een onzichtbaar virus gewoon zijn gang te laten gaan...! - nee, het moet eruit! Het moet uitgezegd

worden. Uitgesproken worden. Benoemd worden. En behandeld worden.

'Mijn zonde maakte ik U bekend', zo zei David. Zult u het ook doen? Misschien vanavond thuis? En morgen weer? Nee, daar word je geen sombere, zware christen door, die altijd met de wenkbrauwen op zijn schoenen loopt. Daar word je juist een dankbare, blij christen van! Kijk maar naar David (vers 11) *verblijd u in de HEERE en verheug u, rechtvaardigen, zing vrolijk, alle oprechten van hart!* Die schuldbelijdenis..., dat uitspreken van je worstelingen, je falen, je klem zitten... het is heilzaam... het geeft je ruimte... het brengt je in de ruimte van Gods vergeving.

David zegt het zo heel mooi (vers 5): *Ik zei: ik zal mijn overtredingen belijden voor de HEERE. ... En U vergaf mijn ongerechtigheid, mijn zonde.* In één keer: vergeving. Vrijspraak. Alle blokkades tussen God en hem weg. Het gaat voor mijn gevoel eigenlijk veel te snel. Je zonden belijden... en gelijk is het goed? Is dat niet veel te gemakkelijk? Nee. Want er zit een heel verhaal achter, er gaat een hele geschiedenis aan vooraf. En het hele verhaal dat hier achter zit, de hele geschiedenis die aan de vergeving vooraf gaat, herdenken wij aan de Avondmaalstafel. God vergaf inderdaad niet zomaar, even tussendoor. Nee, om zover te komen, heeft er eerst heel veel moeten gebeuren. Maar dat is gebeurd. 'Het is volbracht!', zo werd er geroepen vanaf het kruis. Aan het kruis op Golgotha wordt zichtbaar hoe diep die zonde van ons zit... en wat die zonde, dat zondevirus kapot maakt in ons leven..., hoe diep de pijn van God over onze zonde is... hoe vreselijk God het vindt dat die relatie tussen God en ons, en tussen ons en onze medemens zo gebroken is. ... Aan het kruis wordt zichtbaar hoe diep die zonde van ons zit en hoe diep dit probleem is. Maar aan het kruis werd ook zichtbaar hoeveel God ervoor over had om die relatie met Hem te herstellen... en om ons in de vrijheid en de ruimte van Zijn liefde te stellen.... God had er alles voor over. Dat is het Evangelie. Dat is de betekenis van het Avondmaal..

Mijn zonde maakte ik U bekend.. en U vergaf mijn ongerechtigheid. Daar mag je op vertrouwen. Vandaag. Maar ook morgen. Want het is volbracht. Ik hoop daarom dat u en ik steeds weer ons voor God zullen klein maken en onze zonden eerlijk belijden... onze ziel voor Hem openleggen... om vervolgens door Hem in de ruimte gesteld te worden en te ervaren dat Hij echt onze Schuilplaats en Bevrijder is.

ds. E.G. (Eddy) de Kruijf
tel. 010 210 89 71
dekruijf@live.nl